

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАРМАЦЕВТІВ

Л. П. Артеменко, Л. Д. Чмельова

Черкаська медична академія

Вимоги, які ставляться до сучасної освіти, – це якість, універсальність підготовки майбутнього фахівця та його адаптованість до вітчизняного та міжнародного ринків праці. Сьогодні фахівець повинен швидко і гнучко пристосовуватись до умов праці, що постійно змінюються, критично і творчо мислити, проявляти толерантність і емпатію у міжособистісному спілкуванні, виконувати свої професійні обов'язки на високому рівні.

Існують два шляхи, які сприяють формуванню професійних якостей особистості студента – пояснення, застосування переконання для впливу на процес усвідомлення цілей і важливості професії фармацевтичного працівника, її соціального статусу, вимог, які вона ставить перед людиною. Другий шлях – організація діяльності, навчання студентів з урахуванням вимог майбутньої професії. Як же викладачі фармацевтичного відділення Черкаської медичної академії допомагають студентам у набутті професійних знань та вмінь? Формуємо у студентів правильне уявлення про суспільну значущість і зміст майбутньої професійної діяльності на виховних годинах, у бесідах, під час професійного тренінгу на практичних заняттях; на лекційних заняттях використовуємо принцип інтеракції «коли я чую, бачу, обговорюю й роблю - я набуваю знань і навичок»; на практичних заняттях викликаємо активний інтерес до всього, що пов'язано з майбутньою професією, використовуючи інтерактивні методи навчання; підтримуємо позитивну мотивацію до засвоєння знань і вмінь, які мають пряме відношення до успішного розв'язання майбутніх професійних завдань; зміцнюємо професійну самооцінку, формуємо впевненість студента у можливості успішно опанувати професією; стимулюємо самоосвіту та самовиховання.

Для студента – фармацевта практичні заняття є основною організаційною формою навчання. На практичних заняттях створюється тісний зв'язок науки і практики. А за підсумками оцінюється успішність засвоєння заданого об'єму навчального матеріалу. Фармацевтична хімія, яку ми викладаємо, відноситься до професійних фармацевтичних дисциплін і вимагає чіткості, логіки та критичного мислення. Активізація максимальної кількості студентів при використанні інтеракції покращує якість засвоєння навчального матеріалу. Одним із методів, які ми використовуємо на заняттях із фармацевтичної хімії є робота в малих групах з використанням «мозкового штурму», «навчаючи - учусь», «ромашка Блума», кейс-метод.

Із напрямків колективної виховної роботи із студентами проводяться бесіди про майбутню професію та моральні якості фармацевта, укріплення соціальних зв'язків між поколіннями, виховання у студентів почуття патріотизму і поваги до старшого покоління, спонукання до роздумів про важливість обраної спеціальності, сучасні умови на фармацевтичному ринку праці.

Виробнича практика є важливою ланкою в підготовці майбутнього фахівця і невід'ємною частиною навчального процесу. Завданням виробничої практики є ознайомлення студента з його майбутньою спеціальністю шляхом виконання обов'язків помічника фармацевта. Це дає змогу заглибитись у зміст і технологію майбутньої професійної діяльності. Саме під час неї студент починає самостверджуватися в новій статусно-рольовій позиції фармацевта. Базами практики є аптечні підприємства різних форм власності, аптеки лікувально - профілактичних закладів, фармацевтичні підприємства області. Студенти можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання. Важливо, що навчальний заклад і потенційні роботодавці однаково зацікавлені в підготовці кваліфікованого фахівця. Адже сьогодні це студенти академії, а завтра - працівники аптечної мережі міста, області або країни. Сформований такий зворотній зв'язок, щоб перші стали високоосвіченими фахівцями, яких потребує ринок, а аптеки

отримали бажаного спеціаліста. Після проходження виробничої практики студент стає іншим: зазнає змін його внутрішня позиція, трансформується система особистісних цінностей і професійно-фармацевтичних настанов, розширюється життєвий і професійний досвід. Дуже доречними з цієї точки зору є обговорення результатів, набутих знань та вражень студентів після проходження практики. Це дозволяє розставити акценти у процесі подальшого навчання, звертаючи увагу на питання, зауваження, пропозиції студентів, є важливим фактором для визначення шляхів удосконалення професійної підготовки студентів.

Важливим також є формування мотивації до постійного навчання і професійного росту, освіти протягом життя. Постійні зміни середовища праці призводять до швидкого «старіння» наявних умінь і навичок. Тому нашим завданням як викладачів є студентоцентроване навчання, основною ідеєю якого є формування здатності і бажання до неперервного удосконалення та професійного розвитку. Для формування професійних якостей студентів у Черкаській медичній академії традиційно створені та забезпечені необхідні педагогічні умови: забезпечення усвідомлення студентами завдань та вимог майбутньої професії, розвиток професійного мислення майбутніх фахівців, впровадження засобів педагогічного моніторингу як важеля управління процесом формування професійних якостей студентів, формування у студентів професійно-психологічної спрямованості, врахування у процесі навчальної взаємодії зі студентами індивідуальних особливостей кожного, організація керованої самостійної роботи студентів.

Висновки. Формування найважливіших професійних якостей майбутнього фармацевтичного працівника у процесі навчання відбувається тоді, коли освітній процес вибудовується на основі особистісно орієнтованої професійної освіти. Забезпечення ефективності освітнього процесу здійснюється шляхом професійного тренінгу, втілення теоретичних знань у практичні вміння і навички, виховання моральних цінностей особистості, які, в свою чергу, спонукають студентів до постійного самовдосконалення та саморозвитку.

